

SOM 100(0)

HET ZIJN BIJZONDERE TIJDEN, OOK VOOR HET ONDERWIJS. SOM 100(0) VERZAMELT DUIZEND ERVARINGEN OM MEE TE NEMEN IN DE GESCHIEDENIS EN HIERUIT TE LEREN VOOR DE TOEKOMST.

Een archief vullen, doe je niet alleen.

Daarom doen we een oproep aan alle leraren van kleuter- tot volwassenenonderwijs om met SOM 100(0) aan de slag te gaan. Samen kunnen jullie ervoor zorgen dat zo veel mogelijk stemmen uit het onderwijsveld weerklinken in onze archiefkast.

Breng SOM 100(0) in je klas.

Laat leerlingen antwoorden op één of meer SOM 100(0)-vragen. In deze bundel vind je de tien SOM 100(0)-vragen en inspirerende gevarieerde werkvormen om vanuit deze vragen samen met je leerlingen stil te staan bij de betekenis van onderwijs in tijden van corona. Brengt deze inspiratie je op nieuwe ideeën? Perfect! Laat je gaan en doe er helemaal je eigen ding mee.


Drop jullie antwoorden!

Om te kunnen leren uit alle ervaringen, is het belangrijk dat het resultaat van jullie actie in de klas wordt toegevoegd aan onze online archiefkast. Doe dit door de antwoorden in te dienen op de vragen op www.SOM1000.be of door een mail te sturen met jullie resultaten naar hallo@samenonderwijsmaken.be. Antwoorden op de vragen zijn welkom op alle mogelijke manieren: een tekst, foto, filmpje, tekening, 3D-installatie, enzovoort.

Samenwerken?

Kunnen wij jou helpen met het vastleggen van de resultaten? Heb je zin om voor deze activiteit de handen in elkaar te slaan met een SOM 100(0) onderzoeker? Contacteer ons dan via mail.

 @samenonderwijsmaken

 @samenonderwijsmaken

 #som1000

Activiteiten met de 10 vragen

Download de SOM 100(0)-vragenkaartjes en gebruik ze voor jouw activiteiten. Een paar ideeën om de tien vragen in één activiteit te bespreken, zijn:

- SOM 100(0) slinger: bespreek elke week in de kring een nieuwe vraag met de kinderen. Span een koord en hang de kaartjes met de pictogrammen erop.
- Podcast: maak iedere week een podcast met de kinderen over de activiteiten die ze deden rond de verschillende vragen. Elke aflevering kan bijvoorbeeld een nieuwe nieuwe vraag centraal staan.
- SOM 100(0)-brievenbus: zet in je klas of school een brievenbus met daarop de het icoontje van vraag van de week. Stel aan het begin van de week de vraag voor aan de kinderen en laat hen de hele week doorlopend antwoorden indienen. Dit kan met tekeningen of foto's. Iedere week een (over)volle box? Geef ons een seintje, dan komen we deze graag ophalen.

#1

VELEN GEVEN TIJDENS DEZE CORONATIJD HET BESTE VAN ZICHZELF IN HET ONDERWIJS. AAN WIE ZOU JE EEN GESCHENK WILLEN GEVEN? WELK GESCHENK EN WAAROM?

#2

ALS JE DENKT AAN DE LOCKDOWN EN ALLE ANDERE CORONA-MAATREGELEN, WELKE MUZIEK PAST DAAR VOLGENS JOU HET BEST BIJ?

#3

WELKE CORONAVERANDERINGEN VOOR HET ONDERWIJS VIND JIJ HET LEUKSTE?

#4

ALS JE LATER AAN JE (ACHTER)KLEINKINDEREN VERTELT WAT JE HEBT GELEERD TIJDENS DE CORONATIJD, WAT ZEG JE DAN?

#5

ONDERWIJS IN CORONATIJDEN, HET IS NIET VANZELFSPREKEND. WAAR DROOM JIJ VAN OF WAAR LIG JE VAN WAKKER?

#6

WAAROM ZOU JE NOG NAAR JE SCHOOL GAAN ALS ALLE LESSEN OOK DIGITAAL BESCHIKBAAR Zouden zijn?

#7

WAAR EN WANNEER LEER JE HET LIEFST?
WAAR EN WANNEER LEER JE HET MEEST?

#8

WELK BEELD OF WELK VOORWERP SYMBOLISEERT VOOR JOU ONDERWIJS TIJDENS DE CORONAPERIODE? WAAROM?

#9

WAT GEEFT JE ENERGIE OM TE BLIJVEN LEREN EN VOOR SCHOOL WERKEN TIJDENS DE CORONATIJD?

#10

ALS WE NA CORONA ONZE SCHOOL OPNIEUW KUNNEN ONTWERPEN: HOE ZIET JOUW IDEALE SCHOOL ER DAN UIT?

#1 VELEN GEVEN TIJDENS DEZE CORONATIJD HET BESTE VAN ZICHZELF IN HET ONDERWIJS. AAN WIE ZOU JE EEN GESCHENK WILLEN GEVEN? WELK GESCHENK EN WAAROM?

TIP

Boekentips bij deze activiteit: Het feest van Nijntje (Dick Bruna), Sam vindt mama lief (Brenda Clark), Voor jou alleen (Paul Laport) & De cadeautjes (Paul Stewart)

Een groot cadeau voor...

Soms is het niet makkelijk om je best te doen, maar doe je het toch voor anderen. Denk maar aan de nieuwe vervelende regels waar de kinderen en leraren zich aan moeten houden. Dat verdient wel een geschenk. Neem een grote doos en pak ze in als een cadeau. Laat het cadeau rond gaan in de kring en terwijl de leerlingen vertellen wie op school of in de klas een geschenk verdient en waarom.

Knutsel een cadeau

Laat de kleuters vrij aan de slag gaan met materialen om een geschenk te knutselen. Bespreek nadien met hen voor wie ze dit geschenk maakten en waarom.

#2 ALS JE DENKT AAN DE LOCKDOWN EN ALLE ANDERE CORONA-MAATREGELEN, WELKE MUZIEK PAST DAAR VOLGENS JOU HET BEST BIJ?

TIP

Gebruik in plaats van instrumenten materialen die gerelateerd zijn aan de coronamaatregelen zoals faceshields, wegwerphandschoenen en, plexiglas en ontsmettingspray.

Het coronalied

De kinderen componeren samen een coronalied. Zorg voor prenten van voorwerpen gelinkt aan de coronamaatregelen: een mondmasker, handgel, elleboog, afstand houden of zwaaien achter het raam. Laat de prenten om de beurt zien en laat hen elke prent combineren met een klank of geluid. Dit kan aan de hand van muziekinstrumenten, met voorwerpen uit de klas, maar ook met stemgeluid, klappen, stampen of tikken. Wanneer je een prent in de lucht houdt, maken de kinderen het bijhorend geluid. Herhaal, versnel en vertraag en kom samen tot een coronalied.

#3 WELKE CORONAVERANDERINGEN VOOR HET ONDERWIJS VIND JIJ HET LEUKSTE?

TIP

Trek voor deze activiteit naar buiten. Teken met stoepkrijt een lijn op de grond waar de kinderen op gaan staan en grote cirkels aan beide kanten waar ze naartoe kunnen lopen.

Leuk of niet leuk?

De kinderen staan op één lijn achter elkaar. Lees een coronaverandering voor en geef een signaal waarop ze tegelijk opzij springen. Als ze de verandering leuk vinden, springen ze naar links, als ze de verandering niet leuk vinden, springen ze naar rechts. Voorbeelden zijn:

- in de klas eten (of in de eetzaal eten)
- geen restaurantdag of grootouderfeest
- handjes ontsmetten
- mama/papa niet op de speelplaats
- geen koekjes delen
- langer vakantie

Je kan deze coronaveranderingen zelf op voorhand noteren, of er samen met de kleuters over nadenken. Ga in gesprek over hun keuzes.

#4 ALS JE LATER AAN JE (ACHTER)KLEINKINDEREN VERTELT WAT JE HEBT GELEERD TIJDENS DE CORONATIJD, WAT ZEG JE DAN?

TIP

Laat oudere kleuters een toneel verzinnen waarin iemand de grootouder speelt en iemand het kind dat vragen stelt.

Oma's en opa's wijze raad

Begin met een gesprek over dingen die de kinderen leerden tijdens de coronatijd: handen ontsmetten, niezen in elleboog, afstand houden, mondmasker dragen... Maak eventueel gebruik van pictogrammen om het gesprek te ondersteunen. Daarna stap je met de leerlingen in een teletijdschine. Je vertelt hen dat ze plots oud worden. Laat hen zich inleven in deze rol. Ze beginnen plots te wandelen en spreken als oma's en opa's, maak als het kan gebruik van verkleedmateriaal en attributen. Keer met deze oudjes terug naar de pictogrammen en vertel hen dat zij, de slimme oma's en opa's, moeten uitleggen aan de kinderen (de leerkracht/poppen/buikspreekpop) wat zij geleerd hebben in deze coronatijd.

**#5 ONDERWIJS IN CORONATIJDEN, HET IS NIET VANZELFSPREKEND.
WAAR DROOM JIJ VAN OF WAAR LIG JE VAN WAKKER?**

TIP

Het prentenboek "'s Avonds laat" van Annie M.G. Schmidt en Marije Tolman over dromen kan dienen als inleiding voor deze activiteit.

Dagdromen

Start met het overlopen van een aantal dingen die veranderd zijn op school tijdens de coronaperiode. Bespreek wat ze leuk vonden en minder leuk (zie vraag #3). Zorg voor een grote (of meerdere kleine) denkballon(nen) op papier. Dromen de kinderen soms over school? Wat dromen ze dan? Wat is voor hen de droomschool? Laat hen hierover vertellen of tekenen in de witte droomwolk. Zijn er kinderen die soms niet kunnen slapen omdat ze hard moeten nadenken over de dingen die veranderd zijn? Over wat denken ze dan na? Laat hen hierover vertellen en tekenen op een uitroepballon.

#6 WAAROM ZOU JE NOG NAAR JE SCHOOL GAAN ALS ALLE LESSEN OOK DIGITAAL BESCHIKBAAR ZOUDEN ZIJN?

TIP

Als er tijdens de coronaperiode digitale contactmomenten waren met de kinderen, bespreek dan tijdens de activiteit hoe ze dit ervaren hebben.

Thuis of op school?

Zorg voor een prent van een huis en een prent van een school. Neem de symbolen van de dagkalender erbij (eten, spelen, verhaal lezen,...) en overloop ze met de leerlingen. Laat hen om beurt een activiteitenkaartje plaatsen onder de prent van het huis als ze dit liever thuis doen, of onder de prent van de school als ze dit liever op school doen. Ga met hen in gesprek over hun keuzes.

Ik wil (niet) naar school!

In dit prentenboek van Rindert Kromhout en Natascha Stenvert ontdekt een kuiken alle activiteiten van de kleuterschool. Lees het verhaal voor en bespreek met de kinderen wat zij het leukst vinden op school. Knutsel samen een poster met daarop al hun lievelingsactiviteiten.

**#7 WAAR EN WANNEER LEER JE HET LIEFST?
WAAR EN WANNEER LEER JE HET MEEST?**

TIP

Op het internet kan je door het boek van Mollison bladeren om inspiratie op te doen.

Where children learn

Fotograaf James Mollison bundelde in 'Where Children Sleep' een fotoreeks van kinderen over de hele wereld en hun slaapplek. Maak met je klas een album 'where children learn'. Overloop met de kinderen een aantal leeractiviteiten a.d.h.v. symbolen uit de dagkalender. Vraag wat hun lievelingsplekken zijn om dit te doen. Waar in de klas en waar in de hele school leren/spelen ze het liefst? Ga op pad en laat de kinderen foto's maken van elkaar en hun lievelingsleerplekken.

Vertelplaten

Bespreek a.d.h.v. vertelplaten van een klas, een thuis, de speelplaats en de turnzaal waar de kinderen het liefst en het meest leren en spelen.

**#8 WELK BEELD OF WELK VOORWERP SYMBOLISEERT VOOR JOU ONDERWIJS
TIJDENS DE CORONAPERIODE? WAAROM?**

TIP

Op youtube vind je een aflevering van peppa big over het maken van een tijdscapsule.

Tijdscapsule

Vul met je klas een tijdscapsule. Vul samen een doos met spullen om aan mensen in de toekomst te laten zien hoe we nu leven. Overloop met de kinderen welke voorwerpen ze tijdens deze coronatijd op school extra veel of voor de eerste keer hebben gebruikt. Laat hen deze spullen meebrengen of er een foto van afdrukken. Bespreek alle voorwerpen en steek ze in een doos. Spreek af met je klas dat deze capsule bewaard wordt (of ga ze samen begraven) en over een aantal jaar weer naar boven wordt gehaald.

Film voor de tijdscapsule

Laat de kleuters een filmpje maken op plekken op school die veranderd zijn of waar nieuwe regels zijn door corona. Laat hen de veranderingen uitleggen aan mensen uit de toekomst.

#9 WAT GEEFT JE ENERGIE OM TE BLIJVEN LEREN EN VOOR SCHOOL WERKEN TIJDENS DE CORONATIJD?

TIP

Hang de batterij de hele dag op in de klas en vraag na elke activiteit of hun batterij hiervan meer of minder vol is geraakt.

Mijn batterijtje is leeg

Knip een wit blad in de vorm van een batterij. Teken dit over op een groen blad en knip opnieuw uit. Snij de groene batterij in vier stroken die je op de witte batterij legt. Vertel de kleuters dat dit hun batterij is. Als ze vol is en alle streepjes groen zijn, hebben ze veel energie, als alle streepjes wit zijn, is hun energie op. Speel hiermee: haal streepjes weg en doe er streepjes bij en laat de kinderen dit energieniveau uitbeelden door traag of snel te bewegen, weinig of veel lawaai te maken, heel blij te zijn of zich te vervelen. Bespreek van welke dingen zij energie krijgen of net niet. Geef voorbeelden van activiteiten en laat hen het energieniveau dat ze hieraan linken uitbeelden.

#10 ALS WE NA CORONA ONZE SCHOOL OPNIEUW KUNNEN ONTWERPEN: HOE ZIET JOUW IDEALE SCHOOL ER DAN UIT?

TIP

Om het makkelijker te maken, kan deze oefening ook worden aangepast naar het ontwerpen van een droomklaslokaal of droomschoolweek.

Je kan hen nieuwe schoolregels laten verzinnen die op hun school van toepassing zijn.

Onze droomschool

Bespreek aan de hand van foto's van verschillende plekken op school welke veranderingen er tijdens de coronaperiode zijn gekomen. Zijn die veranderingen goed? Welke veranderingen willen ze houden en welke niet? Daarna gaan ze aan de slag om hun droomschool te ontwerpen. Doe eerst samen een brainstorm. Welke spullen zijn er op de droomschool? Welke ruimtes zijn er? Hoe ziet de speelplaats eruit? Welke dagen moet je er zijn? Wie mag er allemaal komen? Mag je ook de klas van thuis achter je scherm volgen? Laat hen daarna deze droomschool bouwen. Doe dit in de bouwhoek met blokken of met Lego. Geef hen karton, papier, tekengerief, lijm en schaar waarmee ze extra dingen kunnen ontwerpen om aan hun bouwwerk toe te voegen. Kijk samen naar de resultaten en laat hen de droomscholen presenteren.